

การยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาพื้นที่บนฐานอัตลักษณ์ท้องถิ่น ของตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

Potential Enhancing of Creative Community-Based Tourism to Develop Areas on the Basis of Local Identity of Ban Ngew Sub-District, Sam Khok District, Pathum Thani Province

พัชรารณ จันทรภาณุ (Patcharaporn Jantarakast)¹

กานต์มณี ไวยครุฑ (Kanmanee Waiyakrud)²

ปรัชญพัชร วันอุทา (Prachayapachara Wan-Uta)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ทั้งด้านมูลค่าและคุณค่าบนฐานอัตลักษณ์แต่ละท้องถิ่นของตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี 2) ยกระดับช่องทางการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายในชุมชนตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี และ 3) เสริมสร้างศักยภาพชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อความยั่งยืนของตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบการมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงลึกของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจิว จำนวน 15 คน และเจ้าหน้าที่หน่วยงานในตำบลบ้านจิว 10 คน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1) การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ ได้ดำเนินการจนได้รับมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ประเพณี นันทนาการและสถานที่ท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2) การยกระดับช่องทางการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยว จัดแสดงสินค้าภายในงานเปิดกิจกรรม “วันเดียฯ ทรูป ปทุมธานี เสน่ห์ใกล้กรุง เปิดเมืองปทุมธานีรับนักท่องเที่ยว” เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจิว และ 3) เสริมสร้างศักยภาพชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนและภาคีเครือข่าย โดยดำเนินการขอเข้ารับประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากกรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าในเชิงเศรษฐกิจให้กับสมาชิกกลุ่มด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ส่งผลต่อความสมดุลของเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การยกระดับศักยภาพ การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ บนฐานอัตลักษณ์ท้องถิ่น

Abstract

This research objectives were 1) to improve the quality of creative community tourism products in terms of both value and worth based on the local identity in Ban Ngew Sub-district, Sam Khok District, Pathum Thani Province, 2) to promote communication channels for community-based tourism marketing to target tourists in Ban Ngew community, and 3) to build community capacity as a model for community-based tourism management and network members for the sustainability in Ban Ngew Sub-district, Sam Khok District, Pathum Thani Province. This research was participatory qualitative research and in-depth

¹ สาขาวิทยาการจัดการบริการและการโรงแรม วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
E-mail: patcharaporn.jan@vru.ac.th

² สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ งานศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ E-mail: kanmanee@vru.ac.th

³ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการบิน วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ E-mail: prachayapachara@vru.ac.th

interviews were used to collect data from 15 members of the Ban Ngew Sub-District Community Lifestyle Tourism Enterprise Group, and 10 staff members in Ban Ngew Sub-District. Data were analyzed by using content analysis. The results of the study found that 1) in terms of the product quality development for creative community-based tourism has been carried out until it has received the sanitary safety standard for recreation and tourist attractions from the Tourism Authority of Thailand, 2) in terms of upgrading marketing communication channels, tourism products have been exhibited at the opening event, “One Day Trip, Pathum Thani, Charming Near the City. Open the city of Pathum Thani to receive tourists” in order to launch products from the community tourism enterprise group in Ban Ngew Sub-District, and 3) in terms of the capacity of the community as a model for community-based tourism management and network partners were strengthened by asking for the assessment of community-based tourism standards from the Department of Tourism to create value and economic value for members of the product development group, which affects the balance of the economy, society, culture, and environment of the community. This was an important goal of sustainable community-based tourism development.

Keywords: Potential Enhancing, Creative Community-Based Tourism, Basis of Local Identity

วันที่รับบทความ: 16 พฤษภาคม 2565

วันที่แก้ไขบทความ: 16 สิงหาคม 2565

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 25 สิงหาคม 2565

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของ มีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสร้างโอกาสให้องค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวางแผนแนวทางในการพัฒนาชุมชนให้เป็นที่รู้จัก มีชื่อเสียงกับบุคคลภายนอกทำให้สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว การเข้ามาพักอาศัย และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ มีความสามัคคี และมีความช่วยเหลือเกื้อกูลกันแบบมีส่วนร่วมและบูรณาการต่อไป ซึ่งการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีหลักการที่เป็นจุดยืนสำคัญดังที่ (พจนา สวนศรี, 2546, หน้า 12) ได้เสนอไว้ คือ ชุมชนเป็นเจ้าของ ชาวบ้านเข้ามาที่ส่วนร่วมในการตัดสินใจ และกำหนดทิศทาง ส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเองยกระดับคุณภาพชีวิต มีความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่น ก่อให้เกิดการเรียนรู้ต่างวัฒนธรรม เคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างและศักดิ์ศรี

ของความเป็นมนุษย์ เกิดผลตอบแทนที่เป็นธรรมแก่คนในท้องถิ่น และมีการกระจายรายได้สู่สาธารณะประโยชน์ของชุมชน โดยการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่บอกถึงอัตลักษณ์ความเป็นชุมชน ความเข้มแข็งของชุมชนจะทำให้ชุมชนสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมโดยที่ยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประยุกต์ให้สอดคล้องกับยุคสมัย มีการสืบทอดสู่คนรุ่นหลังได้อย่างต่อเนื่อง การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือในการสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนในชุมชน ทำให้เกิดการสืบค้น ถิ่นทอด และฟื้นฟู วัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น ชุมชนมีการบริหารจัดการและร่วมกันกำหนดว่าวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอะไรบ้างที่ชุมชนพร้อมในการนำเสนอ และสร้างการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน ตลอดจนมีแนวทางปฏิบัติตัวสำหรับนักท่องเที่ยว การที่มีนักท่องเที่ยวสนใจแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมคนท้องถิ่นเป็นตัวกระตุ้นอีกทางหนึ่งที่ทำให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจ สามารถสร้างการมีส่วนร่วมให้กับนักท่องเที่ยวในกิจกรรมทางวัฒนธรรมของตน การท่องเที่ยวใช้ชุมชนมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ และขีดความสามารถในการแข่งขัน แต่ปัญหาพื้นฐานอีกหลายประการ เช่น ความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

วัฒนธรรม เนื่องจากมีความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยว ที่ขาดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ขาดความรู้ความ เข้าใจในการใช้เทคโนโลยีและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตลอดจนขาดการเก็บรวบรวม ฐานข้อมูลด้านวัฒนธรรม รวมทั้งขาดการเปิดโอกาสให้ ชุมชน หรือ เจ้าของพื้นที่ (Local Community) มีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมี สถาบันอุดมศึกษาชั้นสูงเป็นระบบพี่เลี้ยง ผ่านรูปแบบ กิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน อาทิ การพักโฮมสเตย์ การเรียนทำอาหารท้องถิ่น การศึกษาวิถีชีวิตของชุมชน ท้องถิ่น ตลอดจนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและมรดกทาง วัฒนธรรมท้องถิ่น (เปรม ถาวรประภาสสวัสดิ์, 2562) ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยเฉพาะคนในท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ภาครัฐ และผู้ประกอบการ ตลอดจน สถาบันการศึกษาชั้นสูงในประเทศไทยต้องปรับตัวในการ ทำงานร่วมกันภายใต้รูปแบบภาคีเครือข่ายการท่องเที่ยว โดยชุมชนเป็นสำคัญ

จากการดำเนินงานโครงการวิจัยในปีที่ 1 (Patcharaporn Jantarakast and Atchira Tiwasing, 2021) พบว่า ชุมชนบ้านจั่ว อำเภอสามโคก จังหวัด ปทุมธานี เป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ผสมผสาน ระหว่างคนไทย และคนไทยเชื้อสายมอญ โดยมีประวัติคน มอญสามโคกสามารถนับย้อนไปได้ไกลถึงสมัยอยุธยา ที่มีความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปักผ้าสไบมอญ และทำหมี่ กรอบรามัญ ที่ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมจากบรรพบุรุษ บ่งบอก ถึงความพร้อมด้านบริบทของพื้นที่ที่ควรสนับสนุนการสืบ ทอดแก่คนรุ่นหลัง เพื่อสร้างความรักในท้องถิ่น รวมทั้ง สามารถเล่าเรื่องราวกับนักท่องเที่ยวได้รับรู้ และเข้าใจใน วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน เพื่อให้คนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกัน และกัน ดังแนวคิดของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยเน้นการจัดการท่องเที่ยวบนเงื่อนไขของการจัดการที่มีความ รับผิดชอบที่จะช่วยกันลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสังคม เป็นกระบวนการพัฒนาที่เชื่อมโยงความร่วมมือ จากภาคีเครือข่าย จากมหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐบาล และหน่วยงานเอกชน เพื่อผลักดันให้ชุมชนเข้มแข็งเกิดการ ท่องเที่ยว สามารถพึ่งพาตนเองได้จากทุนทรัพยากรชุมชน โดยการสะท้อนเอกลักษณ์ของชุมชนวิถีไทยมอญ ผ่าน กระบวนการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยว และมีการสร้าง ความเข้าใจเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนและจากภายนอก ชุมชน (กานต์มณี ไวยครุฑ, 2564) จากสำเร็จจากการ

ดำเนินงานโครงการวิจัยในปีที่ 1 นั้น นักวิจัยได้ส่งเสริมร่วม ประชุมและจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชน ตำบลบ้านจั่วขึ้น และส่งเสริมการปักผ้าสไบมอญด้วยมือ ให้ ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ประเภทผลิตภัณฑ์ ผ้าปักมือ และผลักดันให้ชุมชนเป็นที่รู้จักในนามกลุ่มทำ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จึงได้มีความสนใจเพื่อทำการวิจัยต่อ ยอดชุมชนตำบลบ้านจั่วให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการ ท่องเที่ยวโดยชุมชนและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มต่อไป สำหรับในแผนงานวิจัยปีที่ 2 คณะผู้วิจัยมี เป้าหมายในการวิจัยเรื่อง “ยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาพื้นที่บนฐานอัตลักษณ์ ท้องถิ่นของตำบลบ้านจั่ว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี” เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานชุมชนเดิมให้มีมาตรฐานทั้ง ทางด้านผลิตภัณฑ์และชุมชนต้นแบบด้านการท่องเที่ยว รวมถึงจะเร่งพัฒนาช่องทางการตลาด เพื่อกระจายสินค้าสู่ นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น โดยเน้นการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ในระดับสินค้าที่มีคุณภาพสูง โดยจะมีการสร้าง สื่อทางการตลาดเพิ่มขึ้น และมีการจัดงานแสดงสินค้า ชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ของชุมชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้น โดยเน้น ความเป็นอัตลักษณ์ คุณภาพ และมีความทันสมัยเข้ากับ นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย โดยจะเป็นการเชื่อมโยงวิถี ชุมชน ให้เข้ากับฐานอัตลักษณ์ที่สำคัญของชุมชน ผนวกเข้า กับทุนทางด้านทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรที่ สร้างขึ้น ตลอดจนการนำเอาเนื้อหาดังกล่าวมาสร้างเป็น โปรแกรมการท่องเที่ยวที่สามารถนำมาขายผ่านช่องทาง การตลาดที่สร้างขึ้น และร่วมมือผ่านภาคีเครือข่ายการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของชุมชน เป้าหมายอย่างยั่งยืน ภายใต้การสอดแทรกการพัฒนา กลยุทธ์ในการท่องเที่ยววิถีใหม่ในทุกเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ ได้แก่ การเร่งสร้างช่องทางการตลาด การ พัฒนามาตรฐานของสินค้าและชุมชนต้นแบบ การพัฒนา นักสื่อความหมายตลอดเส้นทางเดินทางของ นักท่องเที่ยว และการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับพื้นที่ ใกล้เคียง เป็นต้น โดยจะมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ชุมชนผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันทั้งทางด้านการพัฒนา ช่องทางการตลาดการท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนา ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ทั้งด้าน มูลค่าและคุณค่าบนฐานอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น และ การพัฒนาศักยภาพชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน อีกทั้งยังเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ชุมชนให้ยั่งยืน ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น และจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มขึ้น ตลอดจนทำให้ชุมชนมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในอนาคต และจะมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งทางด้านการสร้างสรรค์ทั้งด้านมูลค่าและคุณค่าบนฐานอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น และการพัฒนาศักยภาพชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อความยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ทั้งด้านมูลค่าและคุณค่าบนฐานอัตลักษณ์แต่ละท้องถิ่นของตำบลบ้านจั่ว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อยกระดับช่องทางการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายในชุมชน ของตำบลบ้านจั่ว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

1.2.3 เพื่อเสริมสร้างศักยภาพชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อความยั่งยืนของตำบลบ้านจั่ว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

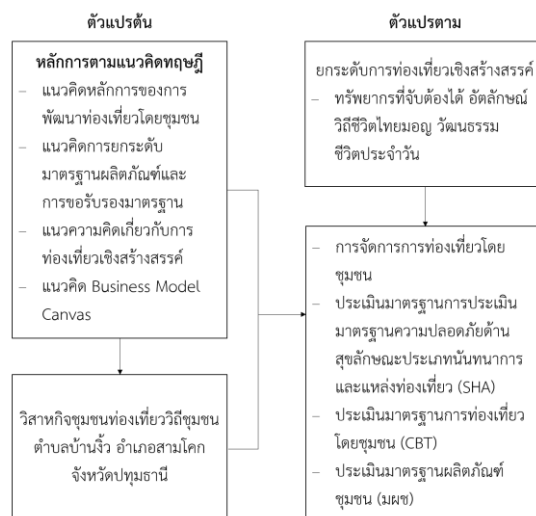
1.3.1 ด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว จำนวน 15 คน หน่วยงานภาครัฐ และภาคีเครือข่ายจำนวน 10 คน ในพื้นที่การวิจัย

1.3.2 ด้านพื้นที่ ชุมชนบ้านจั่ว ตำบลบ้านจั่ว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

1.3.3 ด้านเนื้อหา ประกอบด้วยแนวคิดหลักการของการพัฒนาท่องเที่ยวโดยชุมชนและแนวคิดการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการขอรับรองมาตรฐานเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวโดยชุมชน การสร้างและพัฒนาช่องทางการตลาด และพัฒนาศักยภาพชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน

1.3.4 ด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 1 ปี ระยะเวลาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2564 ถึง เดือนเมษายน 2565

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

(ที่มา: คณะนักวิจัย)

2. แนวคิดทฤษฎี

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดหลักการของการพัฒนาท่องเที่ยวโดยชุมชน

2.1.1 การท่องเที่ยวโดยชุมชน คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน กำหนด ทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของในการจัดการ ดูแล เพื่อให้ เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบดังนี้ 1. เมืองหรือท้องถิ่นในการบริหารจัดการท่องเที่ยว 2. มีระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 3. สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน 4. ส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชน 5. มีส่วนร่วมในการรักษาสีและวัฒนธรรมร่วมกับชุมชน 6. สร้างการเรียนรู้ 7. มีการบริการที่ดีและปลอดภัย (สถาบันการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน, 2560) นำองค์ความรู้การท่องเที่ยวโดยชุมชนถ่ายทอดสู่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่วจนนำไปสู่การเข้าร่วมรับการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากกรมการท่องเที่ยว

2.2 แนวคิดการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการขอรับรองมาตรฐาน

ส่งเสริมให้ความรู้ด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ผ่าน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ในการจัดกิจกรรมส่งเสริม ให้ความรู้ด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการขอรับรอง มาตรฐาน ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อเป็นแนวทางและ ทราบลักษณะปัญหาที่แท้จริงของกลุ่มผู้ประกอบการ โดย ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์และ การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน” ให้กับ ผู้ประกอบการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน (สำนักงานผลิตภัณฑ์ มาตรฐานอุตสาหกรรม, 2564)

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ และจัดทำ ฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์สินค้าเพื่อส่งเสริมการยกระดับหนึ่ง ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ทำการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ตาม มาตรฐานให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้า ปัก ดำเนินส่งวิเคราะห์สารเคมีในลวดลายผ้าปัก คุณสมบัติ การสะท้อนน้ำของหน้ากากผ้า เพื่อป้องกันฝุ่นละอองและ ไวรัส เพื่อพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการเลือกผู้ให้ข้อมูลโดยใช้วิธีการ คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และแบ่งผู้ให้ ข้อมูลสำคัญ (In-depth interview) ออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

3.1.1 สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถี ชุมชนตำบลบ้านจั่ว โดยคัดเลือกจากการสุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง รวมจำนวน 15 คน

3.1.2 เจ้าหน้าที่ของรัฐในชุมชนตำบลบ้านจั่ว ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านจั่ว สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านจั่ว และผู้ใหญ่บ้านในตำบล จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐที่มีส่วนสำคัญใน ด้านการพัฒนา ร่วมกับชุมชน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ กำหนดเครื่องมือสำหรับการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

3.2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกความรู้เกี่ยวกับการ จัดการทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อ พัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ตลอดจน

เตรียมความพร้อมของชุมชนในการเข้ารับการประเมิน มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน

3.2.2 การจัดสนทนากลุ่ม ในประเด็นเกี่ยวกับ ข้อมูลแนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยจะเป็น การระดมความคิดเห็นแนวทางการยกระดับศักยภาพการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ยกระดับช่องทางการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยวโดยชุมชน และเสริมสร้างศักยภาพชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน

3.3 วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง 2 กลุ่ม ได้แก่

1) สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้าน จั่ว จำนวน 15 คน และ 2) หน่วยงานภาครัฐและภาคี เครือข่ายจำนวน 10 คน รายละเอียดและขั้นตอนในการ วิจัยประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับบริบท ชุมชน ทั้งวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมอย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้นำชุมชน ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็น ความรู้เกี่ยวกับบริบทชุมชน วิถีชีวิต วัฒนธรรม กิจกรรม การท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงข้อเสนอแนะที่มีต่อการ ยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 3 การจัดเวทีสนทนากลุ่ม (Focus group) หน่วยงานภาครัฐ ภาคีเครือข่าย และสมาชิกกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว โดย วิเคราะห์กลยุทธ์โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas) บันทึกข้อมูลในประเด็นการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการขอรับการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดย ชุมชนจากกรมท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลข้อเสนอแนะและจัดโครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมพัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้ารับการ ประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์สามประการดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิง สร้างสรรค์ทั้งด้านมูลค่าและคุณค่าบนฐานอัตลักษณ์ของ ตำบลบ้านจั่ว 2. เพื่อยกระดับช่องทางการสื่อสารการตลาด ท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายในชุมชน ของตำบลบ้านจั่ว และ 3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพชุมชน

ต้นแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อความยั่งยืนของตำบลบ้านจั่ว โดยดำเนินกิจกรรมการวิจัยเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ของงาน โดยใช้การวิเคราะห์กลยุทธ์โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas) ซึ่งผลการวิจัย ดังนี้

4.1 เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ทั้งด้านมูลค่าและคุณค่าบนฐานอัตลักษณ์แต่ละท้องถิ่นของตำบลบ้านจั่ว

จากการดำเนินงานตามแผนงาน โดยวิเคราะห์กลยุทธ์โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas) เพื่อการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ จัดให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว อบรมการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน การถ่ายทอดกระบวนการองค์ความรู้การทำหน้ากากผ้าลดลายมอยสู่สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว การอบรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่ม ได้แก่ เสื้อ บาติก ลดลายมอย การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน และโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบวันเดียว โดยมีรายละเอียดโปรแกรมท่องเที่ยวดังนี้

โปรแกรมที่ 1 เที่ยวแบบวันเดียว (One Day Trip)

จุดนัดพบ (กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว)-วัดสองพี่น้อง-วัดร้าง (วัดใหม่)-ฐานกิจกรรมสไบมอญ-หอชมเมืองโรงเรียนสามโคก จังหวัดปทุมธานี-วัดป่าจั่ว (สายมูดูดวงพระอาจารย์ช้าง)-ขนมกปากहांที่วัดไผ่ล้อม-กราบนมัสการสมเด็จพระเจ้าตากสิน วัดอัมพวันาราม

โปรแกรมที่ 2 (เที่ยว 2 วัน 1 คืน)

วันแรก จุดนัดพบ (กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว)-วัดร้าง (วัดใหม่)-วัดสองพี่น้อง (หลวงพ่อเพชรและหลวงพ่อพลอย)-หอชมเมืองวิว 360 องศา-เสาแห่งชัยชนะพระเจ้าตากสินมหาราช-Workshop กิจกรรมสไบมอญนำโชค (แต่งกายเป็นสาวมอย/หนุ่มมอย)-ชิมซอปปี้หมักรอบโบราณสูตรรามัญ-พักผ่อนที่อิงนที รีสอร์ท

วันที่สอง ตักบาตรริมแม่น้ำเจ้าพระยา-ปั่นจักรยานเรียบริมน้ำ-ชมศิลปะและงานฝีมือ Street Art

ตารางที่ 1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ชุมชน

กลยุทธ์/โครงการ	ตัวชี้วัด (KPI)	หน่วยงาน/ฝ่ายที่รับผิดชอบ
การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยว	1) โปรแกรมการท่องเที่ยวที่ผ่านการทดลองจำนวน 1 โปรแกรม	1) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว 2) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านจั่ว 3) การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปทุมธานี 4) นักวิจัย
การออกแบบและพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน	1) สไบมอญ หน้ากากผ้า หมวกครอบ น้ำพริก	2) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว 3) นักวิจัย
กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่และออกแบบบรรจุภัณฑ์	1) กระเป๋าผ้าและเสื้อบาติก	1) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว 2) นักวิจัย

(ที่มา: คณะนักวิจัย)

4.2 เพื่อยกระดับช่องทางการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายในชุมชนของตำบลบ้านจั่ว

จากการดำเนินงานตามแผนงาน โดยวิเคราะห์กลยุทธ์โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas) เพื่อยกระดับช่องทางการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยว จัดให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่วเข้าร่วมการฝึกภาคปฏิบัติเทคนิคการเจรจาธุรกิจสำหรับชุมชนท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว จัดโดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. เพื่อนำเสนอโปรแกรมท่องเที่ยวแบบวันเดียวให้แก่บริษัทนำเที่ยวรูปแบบออนไลน์ และจัดแสดงสินค้าภายในงานเปิดกิจกรรม One Day Trip ปทุมธานี เสน่ห์ใกล้กรุง เปิดเมืองปทุมธานีรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 2 การยกระดับการสื่อสารการตลาดและช่องทางการตลาดท่องเที่ยว

กลยุทธ์/โครงการ	ตัวชี้วัด (KPI)	หน่วยงาน/ฝ่ายที่รับผิดชอบ
โครงการที่ 1 กิจกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ "เทคนิคการเจรจาธุรกิจสำหรับชุมชนท่องเที่ยว"	ได้รับการคัดเลือกเป็น 1 ใน 30 ชุมชนนำเสนอโปรแกรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	1) นักวิจัย 2) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว 3) องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.)
โครงการที่ 2 จัดแสดงสินค้าภายในงานเปิดกิจกรรม One Day Trip ปทุมธานี...เสน่ห์ใกล้กรุง เปิดเมืองปทุมธานี รับนักท่องเที่ยว (CHARMING Pathumthani)	จำนวนผู้เข้าร่วมงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่วพร้อมรับป้ายมาตรฐาน SHA ชุมชนแห่งแรกในจังหวัดปทุมธานี ประเภทนันทนาการและแหล่งท่องเที่ยว	1) จังหวัดปทุมธานี 2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวปทุมธานี 3) สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวปทุมธานี 4) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว
โครงการที่ 3 จัดแสดงสินค้าภายในงานภูมิภาคกลุ่มศรีอยุธยา	จำนวนผู้เข้าร่วมงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว	1) มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มศรีอยุธยา 5 แห่ง 2) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว 3) นักวิจัย

(ที่มา: คณะนักวิจัย)

4.3 เพื่อเสริมสร้างศักยภาพชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อความยั่งยืนของตำบลบ้านจั่ว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

จากการดำเนินงานตามแผนงาน โดยวิเคราะห์กลยุทธ์โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas) ผลจากการวิเคราะห์พบว่า การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนเพื่อเป็นชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน จัดอบรมพัฒนาทักษะสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว และสร้างความร่วมมือโดยกระบวนการมีส่วนร่วมโดยชุมชน การเข้าถึงกลุ่มภาคีเครือข่ายหน่วยงานราชการที่พร้อมขับเคลื่อนนโยบายและการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการเข้าร่วมกิจกรรม

ทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐต่างๆ โดยจัดให้สมาชิกกลุ่มอบรมและเข้าร่วมการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากกรมการท่องเที่ยวและเข้าสู่การขอรับการประเมินมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขลักษณะประเภทนันทนาการและแหล่งท่องเที่ยว (SHA) ได้รับการรับรองมาตรฐานจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยการรับรองตราสัญลักษณ์จากผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปทุมธานี ที่เป็นตัวแทนมอบตราสัญลักษณ์ดังกล่าว

ตารางที่ 3 การพัฒนาทักษะกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว

กลยุทธ์/โครงการ	ตัวชี้วัด (KPI)	หน่วยงาน/ฝ่ายที่รับผิดชอบ
อบรมความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนและมาตรฐานโฮมสเตย์	จำนวนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่วเข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1) นักวิจัยมหาวิทยาลัย 2) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว
อบรมและเข้าร่วมการประเมินมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขลักษณะประเภทนันทนาการและแหล่งท่องเที่ยว (SHA)	จำนวนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่วเข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1) นักวิจัยมหาวิทยาลัย 2) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว 3) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
อบรมและร่วมโครงการประกวด SMARTTOURISM ของพื้นที่ตำบลบ้านจั่ว	จำนวนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่วเข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1) นักวิจัยมหาวิทยาลัย 2) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว 3) กรมท่องเที่ยว
อบรมและเข้าร่วมการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่วเข้ารับการประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน	1) นักวิจัยมหาวิทยาลัย 2) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว 3) กรมการท่องเที่ยว

(ที่มา: คณะนักวิจัย)

5. อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามวัตถุประสงค์การวิจัยพบว่า 1) พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ทั้งด้านมูลค่าและคุณค่าพื้นฐานอัตลักษณ์แต่ละท้องถิ่นของตำบลบ้านจั่ว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งได้ดำเนินการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว ทั้งกระบวนการคิดวิเคราะห์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่า ได้รับมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ประเภถ นันทนาการ และสถานที่ท่องเที่ยว จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนหน้าฉากผ้าลวดลายมอญ จนได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) จากจังหวัดปทุมธานี 2) ยกระดับช่องทางการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายของตำบลบ้านจั่ว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี โดยการจัดแสดงสินค้าภายในงานเปิดกิจกรรม “วันเดียฯ ทรูป ปทุมธานี เสน่ห์ใกล้กรุง เปิดเมืองปทุมธานีรับนักท่องเที่ยว” เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่ว นอกจากนี้วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบ้านจั่วเข้าร่วมการฝึกภาคปฏิบัติเทคนิคการเจรจาธุรกิจสำหรับชุมชนท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว จัดโดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. เพื่อนำเสนอโปรแกรมท่องเที่ยวแบบวันเดียวให้แก่บริษัทนำเที่ยวรูปแบบออนไลน์ และ 3) เสริมสร้างศักยภาพชุมชนต้นแบบการจัดการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนและภาคีเครือข่ายเพื่อความยั่งยืนของตำบลบ้านจั่ว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี โดยดำเนินการขอเข้ารับประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากกรมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าในเชิงเศรษฐกิจให้กับสมาชิกกลุ่มด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ส่งผลต่อความสมดุลของเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สรพรเพ็ชร เพ็ญใจและคณะ, 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์พื้นถิ่นข้าวเม่าแบบบูรณาการ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ชุดโครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อให้เกิดกลยุทธ์ทางการตลาดใหม่ ที่เป็นธรรมของผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์พื้นถิ่นข้าวเม่าแบบบูรณาการอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

2) เพื่อให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์พื้นถิ่นแปรรูปข้าวเม่าแบบบูรณาการ เพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 3) เพื่อให้ได้รูปแบบการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์พื้นถิ่นข้าวเม่าแบบบูรณาการของอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ และ 4) เพื่อให้ได้ผลวิเคราะห์ผลความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ ชุมชนข้าวเม่าอำเภอนางรองที่เกิดจากการปรับตัวทางการเกษตรเพื่อการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ คือ แกนนำกลุ่ม ผู้ผลิตข้าวเม่าจาก 3 หมู่บ้าน คือ หมู่บ้านบุตาเวสน์ ตำบลหนองกง และหมู่บ้านโคกवान หมู่บ้านบุคราม ตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

6.1.1 ควรมีการพัฒนาแผนท่องเที่ยวโดยหน่วยงานในพื้นที่ด้านท่องเที่ยวโดยชุมชนและสนับสนุนให้เกิดการบริหารจัดการท่องเที่ยวดียิ่งขึ้น

6.1.2 ควรมีหน่วยงานท่องเที่ยวภายในจังหวัดเข้ามาส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยชุมชน

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการ

6.2.1 ควรมีการส่งเสริมด้านการตลาดท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการให้บุคคลมีชื่อเสียงและสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยว

6.2.2 การพัฒนาความองค์ความรู้การเป็นเจ้าบ้านที่ดีเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมมีคุณภาพ

7. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ต้องขอขอบคุณกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (กสว.): งบประมาณด้านงาน Full Proposal ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ผู้ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยเป็นอย่างยิ่งที่ได้สนับสนุนและให้ทุนวิจัย สนับสนุนสถานที่ทำงานวิจัย การยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาพื้นที่บนฐานอัตลักษณ์ท้องถิ่น

8. เอกสารอ้างอิง

- กานต์มณี ไวยครุฑ. (2564). การพัฒนาศักยภาพชุมชน
บนฐานทรัพยากรวัฒนธรรมไทย-มอญ
ชุมชนบ้านจั่ว จังหวัดปทุมธานี. **วารสาร
วิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่**, 13(2),
135-146.
- เปรม ถาวรประภาสวัสดิ์. (2562). **พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทาง
วัฒนธรรมพ.ศ.2559 : การรักษามรดกทาง
วัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้**. กรุงเทพฯ :
สำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการ สภา
ผู้แทนราษฎร.
- พจนา สวนศรี. (2546). คู่มือการจัดการท่องเที่ยวโดย
ชุมชน = Community based tourism
Handbook. กรุงเทพฯ: โครงการ
ท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ.
- สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน. (2560). **การท่องเที่ยว
โดยชุมชน**. ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2564, จาก
http://www.cbti.or.th/?ge=show_pages&gen_lang=20112012094103 (
- สำนักงานผลิตภัณฑ์มาตรฐานอุตสาหกรรม. (2564).
**การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการ
ขอรับรองมาตรฐาน**. ค้นเมื่อ 10 มีนาคม
2564, จาก
https://www.tisi.go.th/website/thaicommunity/cps_history.
- สรเพชร เพียรจัด, จตุพัฒน์ สมบัติโต,
จินตนา วัชรโพธิกร และจารินี ม้าแก้ว.
(2564). รูปแบบการยกระดับเศรษฐกิจ
ชุมชนด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์
พื้นถิ่นข้าวเหนียวแบบบูรณาการ อำเภอ
นางรอง จังหวัด บุรีรัมย์. **วารสารวิชาการ
มจร. บุรีรัมย์**, 6(1), 105-119.
- Patcharaporn Jantarakast and Atchira Tiwasing
(2021). Creative Tourism
Development Program in Ban Ngew
Subdistrict, Sam Khok District,
Pathum Thani Province. The
3rd International Conference
on Multidisciplinary and
Current Educational Research
- (pp. 638-644). Ayutthaya,
Thailand:
Mahachulalongkornrajavidyalaya
University (MCU).

